

عنوان مقاله:

طرح "روش شناسی گفتگو" در پژوهش های فرهنگی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات اجتماعی ایران، دوره 5، شماره 4 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

منیژه مقصودی - دانشیار گروه مردم شناسی دانشکده علوم اجتماعی

جبار رحمانی - دکتری انسان شناسی و عضو هیئت علمی پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی

خلاصه مقاله:

روش شناسی در تحقیقات انسان شناختی، همانند سایر رشته های علوم اجتماعی، بخش بسیار اساسی پژوهش به شمار می آید. با وجود ادعاهایی که درباره عام بودن روش شناسی ها وجود دارد، در حوزه انسان شناختی می بایست این مسئله را پذیرفت که روش شناسی های موجود برحسب نوع رابطه پژوهشگران فرهنگی با موضوع تحقیق و شرایط و زمینه های این رابطه شکل گرفته اند. این رابطه در زمینه ای از پیش فرض های روش شناختی آن علم و نوع رابطه سیاسی که میان محقق و موضوع به طور ضمنی و صریح وجود دارد شکل می گیرند. این موضوع را بیش از همه می توان در تحقیق در زمینه مسائل بومی که محقق هم جزئی از آن است دید. این نوع پژوهش ها خارج از عرف روش شناسی پژوهش های فرهنگی در انسان شناسی است که محقق غریبه و غربی، در مورد مردمی بومی و غیرغربی به پژوهش می پردازد. در این مقاله بر مبنای کار میدانی انسان شناختی در حوزه مناسک دینی در ایران (حوزه ای که خود محققان هم بدان تعلق داشته اند)، به طرح روش شناسی گفتگویی برای انسان شناسی بومی خواهیم پرداخت. برای این هدف با نقد معرفت شناختی پارادایم روش شناسی انسان شناختی و کاستی های آن برای انسان شناسی بومی، و با توجه به این بحث که فرهنگ بیش از همه در حوزه ناخودآگاه ذهن مردم قرار دارد، روش شناسی گفتگوی معطوف به خودآگاهی مطرح شده است. بر مبنای این روش شناسی، گفتگو مناسب ترین راهی است که دانش ضمنی ای که محقق و موضوع در آن مشترک هستند، در قالب گفتار، به سطح خودآگاه و به موضوعی برای تاملات انسان شناختی و فرهنگی تبدیل شود.

کلمات کلیدی:

فرهنگ، روش شناسی، انسان شناسی، پژوهش فرهنگی، انسان شناسی بومی، محقق بومی، روش گفتگو

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1658763>

